

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae Quibus exhibentur quaedam
Observationes circa aliquot Propositiones De Furto,
Compensatione Occulta, & Restitutione, Inter LXV. A SS.
Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatas**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Quarta. Præter titulum rei acceptæ, & injustæ acceptionis, datur
alius obligans ad restitutionem, ad quam etiam aliquando tenetur
mandans revocato mandato ante executionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40553

CONCLUSIO QUARTA.

Præter titulum rei acceptæ, & injustæ acceptioñis, datur alius obligans ad restitutionem, ad quam etiam aliquando tenetur mandans revocato mandato ante executionem.

IN Propositione 39. dicitur: *Qui alium movet aut inducit ad inferendum damnum tertio, non tenetur ad restitutionem damni illati.* Communis est Theologorum passim omnium sententia, quod non solum injusitus executor verum etiam cooperator, ut jussor, consultor, teneatur ad restitutionem damni illati: nec mirum quandoquidem ejusmodi cooperator cum ipsomet executore influat ac ponat damnum tertii: imo quamvis executor ponat physicè damnum, cooperator (ut in primis patet in jussore) sape moraliter loquendo magis illud ponit, quam executor.

Porrò in hac materia restitutioñis, duo utiliter queruntur: quorum primum, an verum sit neminem teneri ad restitutionem nisi ratione rei acceptæ vel injustæ acceptioñis? Ad quod Resp. adjungendum esse tertium titulum nimirū ratione contractū saltem impliciti. Nam pone quempiam pecuniis alterius apud se depositis, aut sibi commissis ad transferendum per viam, vitam suam alio quam istarum pecuniarum titulo à prædonibus periclitantem redimisse; procul dubio tenebitur ad restitutionem, nimirū ratione contractū impliciti quo censetur in traditione istarum pecuniarum se obligare ut opportuno tempore restituat; non autem ratione rei acceptæ (cum ea penes ipsum amplius non sit) nec ratione injustæ acceptioñis, quia supponuntur tales circumstantiae ut nihil injustitiae fuerit commissum in traditione dictarum pecuniarum. Similiter qui in via à grassatoribus spoliatur equo, quem amicus ei commodavit, ad restitutionem tenetur, ratione contractū saltem impliciti, non autem ratione rei acceptæ nec ratione injustæ acceptioñis.

Præterea, non abs re eruit examinare an verum sit, quod multi dicunt: et si consultor retractato consilio ante executionem sèpè maneat obligatus, non tamen jussor retractato mandato? cui iterum resp. non esse istud universaliter verum de jussore, etiam ponendo quod jussor cum mandato non det instructionem: Ratio est quia fieri potest ut mandans impreserit mandatario vi sui mandati aliquam corruptionem sive malam voluntatem, quam et si conetur, non ideo tamen revocatione mandati efficaciter retractet: siquidem quotidiana experientia discimus, corruptiones voluntatis in quovis genere peccati sèpè non tolli retractatione dictorum facta per illos, qui exstiterunt corruptionis primi autores: sicuti incendia non semper extinguiuntur conatibus illorum, qui fuerunt prima origo.

Ut ad Propositionem 39. quæ hujus excursionis occasioñis dedit, redeamus: Authores Speciminiis rursus queruntur quod illa impuretur Baunio: hunc enim dicunt solummodo docere non obligari ad restitutionem qui precibus induxit, nullam imponendo obligationem præcipiendo, comminando, &c. Hæc in favorem Baunii Authores Speciminiis qui vel his concessis admittere debent quod, insistendo circa probabilia principia illorum quorum patrocinium suscepserunt, unius Baunii authoritas posset in hac materia à restitutione quempiam excusare, et si mille: doctissimi & probatissimi eum ad restituendum condemnent. Vide Theses nostras de Opinione Probabilium Conclus. 2.

PERTINENS.

UT Propositioni alicui assentiaris necessum est ut consideratis omnibus sive intrinsecis sive extrinsecis motivis que nosti tam pro veritate quam pro falsitate propter illa judices potius veram, quam falsam esse; ergo sua opinio cuique est probabilior quam opposita: si proinde tibi ad securitatem sufficiat opinio tibi probabilior (quod nimirū tua actio sit licita) admittere debes cuius suam opinionem esse securam morum regulam; quod est manifeste falsum & summè pernitiiosum.

F I N I S.

8